

Enheten för handel och tekniska regler

YTTRANDE

2019-02-13 Dnr 2019/00191-3

Näringsdepartementet

Endast via e-post

Yttrande om Framställan om ändring av fordonsförordningen (2009:211)

Er ref. dnr N2019/00186/MRT

Sammanfattning

Kommerskollegium bedömer att förslaget om ändring av fordonsförordningen (2009:211) inte behöver anmälas enligt direktiv (EU) 2015/1535 eftersom det inte avser en teknisk föreskrift som berör varor.

Kommerskollegium bedömer att förslaget däremot behöver anmälas enligt direktiv 2006/123/EG.

Kommerskollegiums uppdrag

Kommerskollegium ansvarar för frågor som rör utrikeshandel, EU:s inre marknad och handelspolitik. Kommerskollegiums uppdrag är att verka för frihandel. Det innebär att vi verkar för fri rörlighet på den inre marknaden och för liberaliseringar av handeln mellan EU och omvärlden samt globalt.

Anmälan av tekniska föreskrifter

Enligt 20 § 6 p. i förordningen (1996:1515) med instruktion för Regeringskansliet ska Regeringskansliet anmäla förslag till författningar i enlighet med de procedurer som följer av Sveriges EU-medlemskap eller av andra internationella överenskommelser, bland annat enligt

proceduren i anmälningsdirektivet för tekniska föreskrifter ((EU) 2015/1535).¹

Tekniska föreskrifter enligt anmälningsdirektivet är bl.a. krav på varors egenskaper eller provning, begränsningar av varuanvändning, bestämmelser om återvinning av varor samt vissa förbudsbestämmelser.²

Tekniska föreskrifter som genomför EU-lagstiftning behöver inte anmälas,³ med undantag för om EU-lagstiftningen ger medlemsländerna ett stort utrymme för olika nationella lösningar och medlemsstaten väljer att utnyttja detta utrymme.⁴

Den föreslagna ändringen av fordonsförordningen (2009:211) syftar till att möjliggöra för godkännandemyndigheten i Sverige att utse ett organ till teknisk tjänst för fordon då det är anmält eller ackrediterat som teknisk tjänst i en annan medlemsstat än där det är etablerat.

Kommerskollegium bedömer att förslaget inte behöver anmälas enligt direktiv (EU) 2015/1535 eftersom det inte avser en teknisk föreskrift som berör varor.

Anmälan av nya krav på tjänsteverksamhet

Av 2 § förordningen (2009:1078) om tjänster på den inre marknaden, som hänvisar till tjänstedirektivet⁵, följer att nya eller förändrade krav på tjänsteverksamhet ska anmälas till Kommerskollegium.

Enligt kollegiets bedömning omfattas den föreslagna ändringen av fordonsförordningen av tjänstedirektivets anmälningsplikt av följande skäl.

Den föreslagna föreskriften riktar sig till tekniska tjänster, dvs organ som utför provningar och inspektioner för godkännandemyndighetens räkning. Provning och testning omfattas av tjänstedirektivet.⁶ Tjänstedirektivet är även tillämpligt på de tjänster som inte uttryckligen undantas. Av direktivet framgår, såsom Transportstyrelsen konstaterat,

¹ Andra procedurer är de i enlighet med tjänstedirektivet (2006/123/EG) samt Världshandelsorganisationens (WTO) TBT-avtal (Agreement on Technical Barriers to Trade).

² Anmälningsdirektivet artikel 1.1(f).

³ 11 § förordningen om tekniska regler.

⁴ EU-domstolens dom i mål C-443/98, *Unilever* (2000) p. 29.

⁵ Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/123/EG om tjänster på den inre marknaden, artiklarna 15.7 och 39.5

⁶ Se bland annat skäl 33

att tjänster på transportområdet som omfattas av avdelning V i EG-fördraget (nuvarande avdelning VI i EUF-fördraget) inte omfattas av direktivets tillämpningsområde.⁷

Det finns en rad domar där transportundantaget uttolkats⁸, bland annat målet *Grupo Itevelesa SL*.⁹ Det avgörande i EU-domstolens slutsats att fordonsbesiktningens verksamhet inte skulle anses omfattas av tjänstedirektivet¹⁰ i domen var att det fanns två EU-direktiv om fordonsbesiktning¹¹ som antagits med stöd av artikel 71 EG respektive artikel 91 FEUF vilka återfinns i fördragets avdelning med rubriken ”Transporter” (avdelning V EG-fördraget och avdelning VI i FEUF).¹² Domstolen hänvisade till att förarbetena till tjänstedirektivet visar att unionslagstiftaren haft för avsikt att inte låta tjänster som regleras av bestämmelser som antagits på grundval av artikel 91 FEUF omfattas av direktivets tillämpningsområde, och att undantaget i artikel 2.2 utformats för att motsvara formuleringarna i artikel 58 FEUF, som hänvisar till att fri rörlighet för transporttjänster ska regleras enligt avdelningen om transporter.

Kollegiet noterar för det första att nu aktuella ramdirektiv (2007/46/EG), till skillnad från direktiven om fordonsbesiktning som var aktuella i *Grupo Itevelesa SL*, inte antagits med stöd av artikel 91 i avdelning VI för ”Transporter” i fördraget som. Denna artikel möjliggör för unionslagstiftaren att lagstifta bland annat för att förbättra transportsäkerheten.¹³ Ramdirektiv har istället antagits med stöd av artikel 251 i EG-fördraget, motsvarande artikel 114 i FEUF, som återfinns i en annan avdelning i fördraget (avdelning VII FEUF) och möjliggör för EU att lagstifta för att upprätta den inre marknaden och få den att fungera. Att transportundantaget bör anses tillämpligt på bestämmelser om typgodkännande är därför mer osäkert.¹⁴ Utöver detta noterar kollegiet att anknytningen till transporttjänsten är mindre stark i

⁷ Artikel 2.2 (d)

⁸ Se även mål C-340/14 och C-341/14 (som rör partybåtar i Amsterdam) samt mål C-434/15 (som rör Uber).

⁹ Mål C-168/14 *Grupo Itevelesa SL* m.fl. mot OCA Inspección Técnica de Vehículos SA m.fl.

¹⁰ Frågan om tjänstedirektivets tillämplighet behandlades i målet i *Grupo Itevelesa SL* i punkterna 38-54 i domen.

¹¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/40/EG om provning av motorfordons och tillhörande släpfordons trafiksäkerhet samt direktiv 2014/45, som ersatt direktiv 2009/40.

¹² Se punkterna 49-50 mål C-168/14.

¹³ Se stycke 1 punkt 3.

¹⁴ Kollegiet förstår det inte som att Transportstyrelsen genom att ange vilka som får agera som ”teknisk tjänst” reglerar förfarandet för godkännande, som behandlas i skäl 2, där hänvisning inte sker till trafiksäkerhet utan behovet att säkerställa den inre marknaden, snarare än att uppställa tekniska krav på fordon, som behandlas i skäl 3.

fallet typgodkännande än i fallet fordonsbesiktning. De som utför transporttjänster (exempelvis en speditör eller taxibolag) måste direkt förhålla sig till reglerna om fordonsbesiktning¹⁵, för att tillhandahålla tjänster lagligen men inte till reglerna om typgodkännande. Dessa påverkar snarare fordonstillverkarna och frågan huruvida varor ska få släppas ut på marknaden eller inte.

Enligt Kommerskollegiums bedömning kan det av ovanstående skäl inte uteslutas att de föreslagna ändringarna av fordonsförordningen, som reglerar provningsverksamhet och inspektion, omfattas av tjänstedirektivet. Enligt kollegiets bedömning bör alltså en anmälan ske av föreskrifterna, om inte annat av transparens skäl då kollegiet vid osäkerhet om anmälningsplikt rekommenderar anmälan.

Föreskrifternas tillämplighet på tillfällig tjänsteverksamhet

Tjänstedirektivet innehåller två bestämmelser om anmälnings skyldighet. Den ena avser krav på tjänsteutövare som är etablerade i Sverige och omfattar endast ett antal *specifika krav* som räknas upp i direktivet.¹⁶ Den andra avser *samtliga krav* som även är tillämpliga på tjänsteutövare som inte är etablerade i Sverige, utan i ett annat land inom EU/EES, och som tillfälligt tillhandahåller tjänster i Sverige.¹⁷

Enligt kollegiets bedömning innehåller de remitterade bestämmelserna inte något anmälningspliktigt krav på tjänsteutövare som är etablerade i Sverige. De remitterade bestämmelserna innehåller emellertid krav som (såvitt kollegiet förstår) är tillämpliga på tjänsteutövare som inte är etablerade i Sverige och som tillfälligt tillhandahåller tjänster här. Bland annat riktar sig stycke 3 i 7 § 3 fordonsförordningen till tekniska tjänster som är etablerad i någon annan medlemsstat i EES. Kollegiet bedömer därför att kravet omfattas av anmälningsplikten i tjänstedirektivet.¹⁸

Anmälan

Enligt tjänstedirektivet måste krav på tjänsteverksamhet kunna motiveras av tvingande hänsyn till allmänintresset, samt vara proportionerliga i förhållande till sitt syfte.¹⁹ En sådan motivering kommer att efterfrågas i samband med anmälan. Anmälan gör myndigheten själv i det

¹⁵ Och fordonsbesiktningen alltså kan anses ha en nära anknytning till en fysisk verksamhet att flytta personer eller varor från en plats till en annan med transportmedel, se punkterna 45-46 i mål C-168/14.

¹⁶ Anmälningsplikten regleras i artikel 15.7, som hänvisar till artikel 15.2 där de anmälningspliktiga kraven listas.

¹⁷ Anmälningsplikten regleras i artikel 39.5.

¹⁸ Artikel 39.5

¹⁹ Artiklarna 15.3 samt 16.1 tredje stycket

webbaserade systemet IMI²⁰. Kollegiet svarar gärna på eventuella frågor kring anmälningsförfarandet.

Ärendet har avgjorts av enhetschefen Oscar Wåglund Söderström efter föredragning av utredaren Tomas Jonsson. I ärendets slutliga handläggning har utredaren Marita Ljunggren deltagit.

Stockholm som ovan

Oscar Wåglund Söderström

Enhetschef

Tomas Jonsson

Utredare

²⁰ Internal Market Information System

